

63a EDICIÓ DEL FESTIVAL INTERNACIONAL DE BERLÍN

Berlín es contagia de la febre de l'or de Nina Hoss a 'Gold'

Shia LaBeouf decep amb 'The necessary death of Charlie Countryman'

Crònica

XAVI SERRA
ENVIAT ESPECIAL A BERLÍN

Nina Hoss, l'actriu que l'any passat va causar una gran impressió a la Berlinale com a metge amb el cor dividit en l'Alemanya de l'Est dels 80 a *Barbara*, va tornar a fer-se mereixedora dels elogis ahir amb *Gold*, un western atípic sobre un grup d'alemanys que a finals del segle XIX es contagien de la febre de l'or i organitzen una expedició pels confins més inexplorats d'Alaska.

Thomas Arslan, autor de títols com *Ferien* (2007) i *En les ombres* (2010), és el director d'aquest western

germànic, l'única aportació del país amfitrió a la competició oficial. Amb fredor i distància, Arslan descriu com el viatge dels buscadors d'or es va esguerrant a mesura que passen els dies i han de deixar enrere provisions, vehicles i fins i tot alguns membres del grup. Uns arpegis de guitarra –que recorden massa els de Neil Young a la banda sonora del *Dead Man* de Jim Jarmusch– subratllen l'aire de fatalitat de la peripècia: el drama no té a veure tant amb l'acumulació de catàstrofes com amb l'estat d'ànim desesperant que s'apodera de l'expedició.

Arslan assegura que la història de *Gold* té l'origen en unes fotos i uns fragments de diari que es conserven sobre uns alemanys que van passar per la regió del Yukon durant l'època àlgida de la febre de l'or. "En aquell moment, els Estats Units vivien una profunda crisi econòmica –explicava el director–. Per a moltes persones la febre de l'or va supo-

Singular
'Gold' és l'únic film alemany que forma part de la competició oficial

LaBeouf
La pel·lícula on surt l'actor de 'Transformers' peca de lirisme impostat

sar una espurna d'esperança a l'horitzó. I aquest cas és especialment interessant, perquè parlem de gent que ja havia viscut el trauma inicial de la immigració".

Gold té molts punts en comú amb una joia inèdita del cinema nord-americà recent, *Meek's Cutoff*, de Kelly Reichardt, però sense el mateix rigor i amb alguns moments de paròdia involuntària. A *Gold*, la desintegració gradual dels personatges està en funció de la potenciació del carisma gèlid de Nina Hoss, un personatge sense passat, obligat a avançar perquè no té on tornar, que al final esdevé una mena de versió femenina i germànica de Jeremiah Johnson.

Lirisme impostat

Després de ser la nineta dels ulls de Spielberg i actuar en les tres primeres parts de *Transformers* i en la quarta d'*Indiana Jones*, Shia LaBeouf està fent els possibles per treure's del damunt la imatge tova i convencional que ha cultivat en aquests títols i s'apunta al que sigui per embrutar la seva reputació, ja sigui córrer despullat en un clip de Sigur Ros o protagonitzar *The necessary death of Charlie Countryman*. Dirigit pel realitzador publicitari Fredrik Bond, el film explica el viatge a Bucarest d'un nord-americà amb una barreja de romanticisme al·lucinogen i cinema negre que seria tolerable si no fos per l'empatx de lirisme impostat de videoclip de segona que esclata en tots els plans de la pel·lícula. —

El porno escalfa un dia més la Berlinale

Si *Don Jon's Addiction*, l'opera prima de Joseph Gordon-Levitt, parlava divendres dels perills de consumir porno, ahir *Lovelace* va alligonar la Berlinale dels perills de practicar-lo. La cinta de Jeffrey Friedman i Rob Epstein, que es presentava en la secció paral·lela Panorama, és la biografia de la primera estrella del porno, Linda Lovelace, que intepreta Amanda Seyfried. Lovelace va saltar a la fa-

ma amb *Deep throat*, el primer film porno exhibit massivament, que la va convertir en icona sexual. Però els abusos del seu marit van fer de l'experiència un infern. Segons els autors, la cinta no vol ser una "declaració ferma" respecte a la indústria del porno, sinó "un homenatge a un film que va suposar una revolució". James Franco hi participa interpretant Hugh Hefner, el propietari de la revista *Playboy*.

L'escriptor és un referent de la postmodernitat literària. WIKIMEDIA

David Foster Wallace, traduït al català per primera vegada

JORDI NOPCA

BARCELONA. Una de les tasques pendents de les editorials que publiquen en català és omplir els nombrosíssims forats de l'anomenada literatura postmoderna. A hores d'ara, hi ha hagut traduccions escadusseres d'alguns dels noms de referència (Robert Coover, Kurt Vonnegut, Don DeLillo, Thomas Pynchon) i d'autors que voregen la cinquantena, com és el cas de Chuck Palahniuk –de qui es pot llegir *Club de lluita* (Empúries)–, Sherman Alexie –autor de *Dances de guerra* (Edicions de 1984)– i Bret Easton Ellis –hi ha *Lunar Park* (Columna) i *Glamorama* (Edicions B), però en canvi no se n'ha traduït *American Psycho*.

Entre els autors que encara són inèdits en català hi ha John Barth, William Gaddis, Donald Barthelme, Douglas Coupland i Padgett Powell. Fins aquest febrer, a la llista d'omissions calia sumar-hi una absència difícil de perdonar, la de David Foster Wallace (1962-2008). Autor de novel·les (*La broma infinita*), contes (*La nina del pelo raro*) i assajos (*Algo supuestamente divertido que nunca volveré a hacer*), l'escriptor nord-americà es va donar a conèixer l'any 1987 amb *L'escombra del sistema*, una novel·la de 600 pàgines que Ferran Ràfols Gesa ha traduït per a Edicions del Periscopi, i que coincideix als taulells de novetats amb la versió castellana, publicada per Pálido Fuego –tota la resta ha estat editada a Mondadori–, mesos després de donar a conèixer un interessantíssim volum d'entrevistes a l'escriptor (*Conversaciones con David Foster Wallace*).

Un cau d'històries

Exuberant, imprevisible i molt divertida, *L'escombra del sistema* arrenca amb la desaparició de la besàvia de Lenore Beadsman, nonagenària que va estudiar amb Ludwig Wittgenstein. La recerca de l'anciana és l'excusa per desplegar un esponerós tour de force narratiu, esquitxat de digressions i històries que tenen com a principal obsessió la presó del llenguatge. —

L'equip del western germànic *Gold*, a la catifa vermella de la Berlinale. PASCAL LE SEGRETAÏN / GETTY IMAGES